

Voorwoord

Mooi Ede, of de schoonheid van Ede. Bestaat dat of wie bepaalt of Ede mooi is? Waarschijnlijk is het antwoord niet eenduidig te geven; ieder heeft hier zo zijn of haar eigen opvattingen over. Over smaak valt immers niet te twisten?

Toch bestaat er wel zoiets als ruimtelijke kwaliteit. Het maakt wel degelijk uit of aan een stadswijk, dorp of buitengebied aandacht is besteed of dat er sprake is van gebrek aan interesse voor de kwaliteit of van verwaarlozing van het onderhoud.

Mensen zijn gevoelig voor kwaliteit in de woon- en werkomgeving. De optelsom van aandacht voor kwaliteit in architectuur, openbare ruimte, groenonderhoud, goede verlichting, beperking van reclame-uitingen etc. kan leiden tot een prettiger omgeving, tot een betere sociale veiligheid en tot meer duurzaamheid en dus economische waarde.

Het is vanuit deze optiek dat gemeenten zich inspanssen om een herkenbare, leefbare woonomgeving te maken, prachtige wijken, die na vele decennia nog steeds in trek zijn en waar de woningen hun waarde behouden. Of dat gemeenten bedrijfsterreinen aanleggen waarin mensen zich prettig en veilig voelen en zich niet verloren voelen door de schaal van de bebouwing of het totaal ontbreken van groene ruimten.

De gemeente Ede is zich bewust van haar verantwoordelijkheid voor de gebouwde omgeving en voor de nog grote delen onbebouwd gebied.

Met forse investeringen in het centrum is de afgelopen jaren de ruimtelijke kwaliteit versterkt door nieuwe architectuur en door een hoogwaardige invulling van de openbare ruimte. Het gevolg daarvan is een aantrekkelijk inkoop- en uitgaansgebied dat ook regionaal publiek trekt.

Er vindt ook herstructurering van bestaande woongebieden plaats, waarbij woonwijken een nieuwe toekomst krijgen door nieuwe woonprojecten in combinatie met een betere invulling van de openbare ruimte, de straten, pleinen en parken.

Er is aandacht voor inbreidingslocaties en nieuwbouwprojecten, voor handhaving van de kwaliteit van het buitengebied en voor het respecteren van bestaande monumenten en van voor Ede van belang zijnde beeldbepalende waarden, ook in de dorpen.

Kortom, Ede gaat voor waardevolle gebouwen en toevoegingen aan de bestaande omgeving en Ede probeert de herkenbare en karakteristieke buitengebieden en (woon)wijken in hun waarde te laten.

Voorbeelden van nieuwe invullingen binnen bestaande woongebieden.

Het gemeentebestuur laat zich daarbij adviseren door de Welstandscommissie Ede. Dit adviesorgaan baseert zich in haar adviezen op het welstandsbeleid dat de gemeenteraad heeft vastgesteld voor de vele deelgebieden in de gemeente. Per dorp, wijk of buitengebied is aangegeven wat in de bestaande omgeving van waarde wordt geacht en welke randvoorwaarden gelden bij ruimtelijke en architectonische toevoegingen in een dergelijk gebied. De vraag die daarbij moet worden beantwoord is per plan en per gebied: wordt er binnen de vigerende kaders van bestemmingsplan en welstandsbeleid kwaliteit toegevoegd of wordt er afbreuk gedaan aan de kwaliteit van de bestaande omgeving? De commissie adviseert daarbij formeel als adviseur van het college, van de wethouder. In de praktijk heeft de commissie natuurlijk veel te maken met opdrachtgevers en architecten en soms met omwonenden. Dan komt het er op aan een duidelijke, maar ook een welkome, oplossingsgerichte houding aan te nemen.

In Ede is de commissie langzamerhand aan het veranderen in een adviescommissie voor ruimtelijke kwaliteit. Het gaat allang niet meer om alleen de vormgeving van nieuwe gebouwen. Ook de inpassing in het landschap en de inrichting van het erf of de openbare ruimte in de directe omgeving hoort daarbij. De commissie adviseert daarbij ook over reclametoepassingen en over nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Verder is er inbreng bij de monumentencommissie, bij de Enkans-commissie en het kwaliteitscommissie Ede Centrum. De commissie gaat daarbij verder dan de puur formele taak vanuit de Woningwet. Logisch, want de kwaliteit van de gebouwde omgeving of het open landschap wordt door een optelsom van beleidsaspecten bepaald en een sectorale benadering leidt vaak alleen maar tot langs elkaar heen werken en misverstanden. Je zou kunnen zeggen dat de totaalbenadering de 'culturele agenda' van de commissie vormt. Bij de samenstelling van de commissie zou hierop nog verder ingespeeld kunnen worden.

Welstand is een toetsingsinstrument voor het gemeentebestuur. Het zou mooi zijn als het 'toetsende' aspect van het werk steeds minder kan worden en als de commissie in de toekomst vooral in vooroverleg en door tijdige betrokkenheid bij plannen samen met ontwikkelaars, opdrachtgevers en architecten kan werken aan de gewenste kwaliteit. Door veranderingen in de vergaderopzet is er nu meer ruimte voor overleg. We hopen dat steeds meer mensen de weg naar de commissie weten te vinden om samen te werken aan een (nog) mooier Ede.

Kees van Esch,
voorzitter

INLEIDING

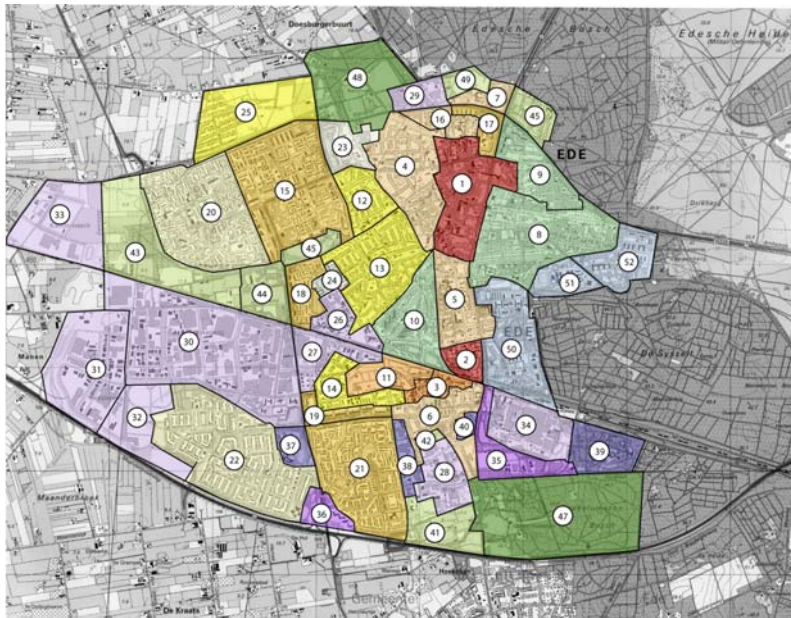
De welstandscommissie van Ede doet hierbij verslag van haar werkzaamheden in 2006 en van de manier waarop de commissie is omgegaan met de welstandsnota, het welstandsbeleid dat de gemeenteraad in 2004 heeft vastgesteld.

Dat is weliswaar een verplichting, maar de commissie vindt het zelf ook een must om het college van B&W, de gemeenteraad en geïnteresseerden te vertellen over het werk van de commissie. In het kader van de noodzakelijke transparantie en openbaarheid, maar juist ook om draagvlak te verwerven voor het welstandswerk. Zonder dat kan het niet en blijft de commissie in de marge of op een eilandje werken.

Met dit jaarverslag nodigt de commissie de inwoners van Ede uit mee te denken over de ruimtelijke kwaliteit.

Het jaarverslag geeft een beeld van de werkwijze van de commissie, de aantallen adviesaanvragen, de aantallen positieve en negatieve adviezen, het overleg over grote ruimtelijke ontwikkelingen en voorbeelden van plannen in de diverse categorieën.

Als belangrijk beleidskader voor het werk van de commissie geldt de welstandsnota. Deze nota functioneert nu een aantal jaren en het lijkt nuttig de nota binnenkort te evalueren. Voor de inwoners van Ede en hun ontwerpers is de nota op internet te vinden, echter nog als pdf document. De commissie beveelt aan de nota op een andere manier digitaal toegankelijk te maken waarbij het mogelijk wordt met het aangeven van de postcode direct de relevante welstandscriteria te kunnen inzien. Dit bevordert zeker de toegankelijkheid en er zal bij de planvorming vanaf het begin meer rekening worden gehouden met deze beleidsuitgangspunten. Dit kan dan ook de snelheid van de procedures bevorderen en het voorkomt onnodig tekenwerk en discussies.

De welstandskarta van Ede met daarin de verschillende gebieden en welstandsniveau's

SAMENSTELLING EN WERKWIJZE COMMISSIE

In 2006 vergaderde de welstandscommissie inde onderstaande samenstelling:

Voorzitter: ir. Kees van Esch (na 1 september 2006)

leden: Ton Kleinjans, architect (tot 1 september 2006 tevens voorzitter)
Frank Willems, architect
Marc Hendriks, landschapsarchitect
Abel de Vries (plv.), architect

Het secretariaat van de commissie werd in 2006 vervuld door:

Herman Doppenberg
Hans Burgers

ir. Kees van Esch

Ton Kleinjans

Frank Willems

Marc Hendriks

Abel de Vries

Hans Burgers en Herman Doppenberg

De werkwijze:

De commissie vergaderde het afgelopen jaar om de veertien dagen op de donderdagmiddag in de grote zaal in het souterrain van de Nieuwe Doelen. Een zaal die vanaf de entree goed bereikbaar is voor bezoekers. Per vergadermiddag werden meer dan 40 plannen besproken, in een beperkt aantal gevallen met de aanvragers en hun ontwerpers. Dat aantal was duidelijk te groot voor uitgebreid of op z'n minst zorgvuldig overleg met betrokkenen. In verband daarmee is eind 2006 besloten de vergadering op te splitsen in een 'kleine commissie' en een grote commissie.

In de kleine commissie, die vanaf januari 2007 in de ochtend vergadert komen de plannen voor kleine en/of eenvoudige bouwwerken aan bod, zodat de voltallige (grote) commissie in de middag meer tijd heeft voor de grote of ingewikkelde plannen. Tevens is dan wat extra ruimte voor overleg met de stedenbouwkundige dienst of met supervisors bij grote projecten. De kleine commissie bestaat uit de voorzitter en bij toerbeurt een van de deskundige leden van de commissie.

Beide commissies vergaderen in openbaarheid.

De agenda voor de commissie(s) wordt de maandag voor de vergaderdag opgemaakt en bekendgemaakt. Opdrachtgevers en hun architecten worden op de hoogte gesteld van de planbehandeling en worden zo in de gelegenheid gesteld de vergadering bij te wonen en/of een toelichting te geven. Andere belanghebbenden als omwonenden kunnen via de website van de gemeente Ede kennis nemen van de agenda.

Bij de planbehandeling van het project Ericapark te Bennekom bleken de plannen te zijn voorbereid door leerlingen van het ROC A12 college. Docenten en een groep leerlingen werden in de commissie ontvangen om de plannen door te spreken.

Aan de linkerkzijde en op de achtergrond docenten en leerlingen van het ROC A12 college
De welstandscommissie luistert naar de presentatie gegeven door een de leerling.

Het aantal architecten en opdrachtgevers dat komt praten met de commissie neemt duidelijk toe. Van andere belangstellenden is doorgaans nog niet veel te merken.

Van de planbehandeling in de commissie(s) wordt een verslag gemaakt, dat meestal binnen een week na de vergadering in afschrift naar de opdrachtgever of architect wordt verzonden.

Aantal plannen:

In het verslagjaar werden in totaal 1424 plannen op het aspect welstand getoetst. Een deel daarvan is ambtelijk onder mandaat (positief) afgedaan; de rest is in de commissie behandeld. In 2006 was dat de 'grote commissie' (nog niet gesplitst in grote en kleine commissie)

Mandaatplannen/loketcriteria:

In totaal 417 plannen zijn ter plaatse positief beoordeeld:

Commissieplannen:	Totaal	positief	negatief	niet ontvankelijk
1 ^e keer:	1007	744	247	16
2 ^e keer:	216	189	27	
3 ^e keer:	27	25	2	
4 ^e keer:	2	2	0	

De cijfers wijzen uit dat na de eerste adviesronde van de commissieplannen ongeveer 74% akkoord is. Van het totaal aantal ingediende plannen is dat dus $(417 + 744 / 1424 =)$ ruim 81%).

Na een tweede ronde in de commissie blijken nog 27 plannen van de 1007 (ca 2,6% van de commissieplannen, 1,9% van het totaal) niet akkoord.

De aantallen afwijzende adviezen worden lager naarmate er eerder in het voortraject van de planvorming vooroverleg met de commissie is geweest.

Overleg:

De voorzitter van commissie heeft enkele keren overleg gevoerd met de meest betrokken wethouders. Daarnaast is de commissie in de gelegenheid gesteld het jaarverslag over 2005 toe te lichten in de raadscommissie. Daarnaast is door de voorzitter ook overleg gevoerd met diverse ambtelijke diensten, vooral om de samenwerking tussen stedenbouw en welstand nader vorm te geven. Met het bestuur van het Woon Info Centrum is overlegd over de inhoud van het welstandswerk.

THEMA's:

Hierna volgt een korte behandeling van de volgende thema's.

Stedenbouwkundige ontwikkelingen/herstructurering/etc
Woningbouw (individueel, projecten)
Bedrijventerreinen
Bouwen in het buitengebied
Reclame
Bijzondere bebouwing
monumenten
Veel voorkomende kleine bouwactiviteiten

Stedenbouwkundige ontwikkelingen/herstructurering etc:

In het verslagjaar is overleg gevoerd over de plannen voor o.a. de Uitvindersbuurt en Veldhuizen A.

In het algemeen is het een goede zaak indien tijdig informatie wordt gegeven door de stedenbouwkundigen die met de planvorming bezig zijn. Bij ontwikkelgebieden ontbreken veelal de kaders vanuit de welstandsnota, omdat deze vooral geënt zijn op handhaving van en respect voor de bestaande omgeving. Bij de ontwikkeling van nieuwe gebieden zullen dan ook vaak nieuwe kaders in de vorm van een beeldkwaliteitplan worden opgesteld. Tijdig overleg met de welstandscommissie helpt dan om afspraken te kunnen maken over duidelijke en realistische randvoorwaarden. Bovendien voorkomt het misverstanden bij de planvorming later in het proces; het is dan duidelijk wat de toetsingskaders zijn waaraan alle betrokkenen in het proces, inclusief de commissie, zich moeten houden. Het beeldkwaliteitplan voor de Uitvinderbuurt en Veldhuizen A is met de commissie besproken en het plan is vervolgens op onderdelen bijgesteld.

In het geval er een supervisor wordt aangesteld komt het er op aan dat er goede afspraken worden gemaakt waarbij voor alle betrokkenen, vooral ook de bouwende burgers in het gebied, duidelijk is welke verantwoordelijkheden supervisor en commissie hebben.

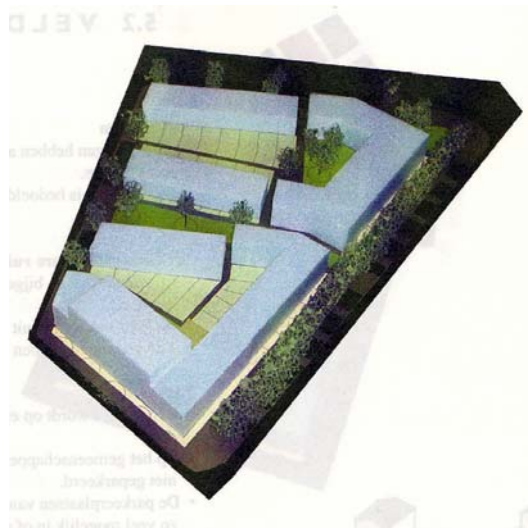

Bij de herstructurering van veldhuizen A zijn met name de bouwmassa's en het beeldkwaliteitsplan aan de orde geweest.

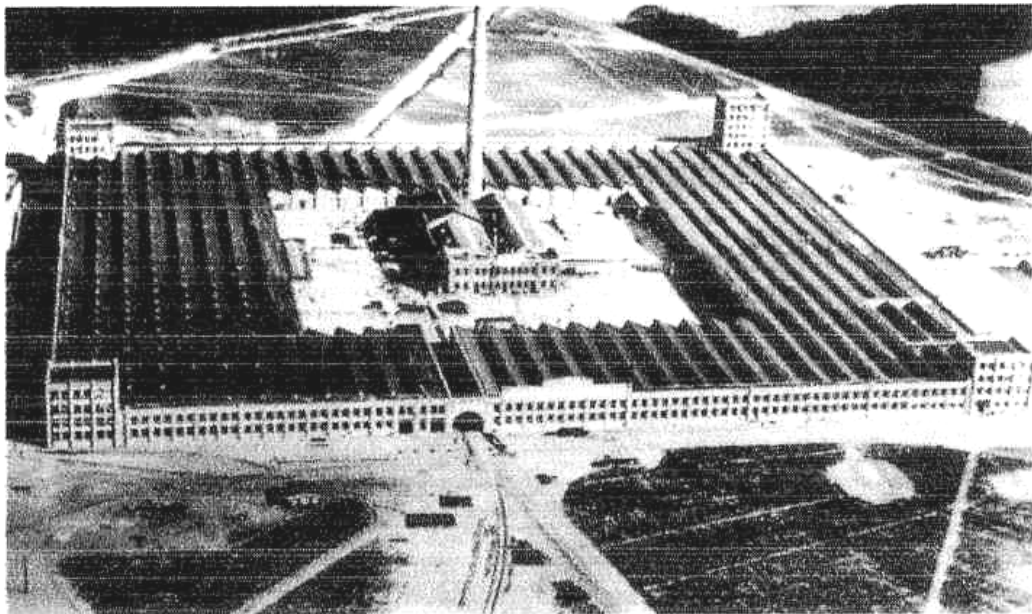

Beeldkwaliteitsplan Uitvindersbuurt Ede

Het stedenbouwkundige plan van de uitvindersbuurt is meerdere malen behandeld in de welstandscommissie.

Binnen de verschillende velden is met name aandacht besteed aan de bouwmassa, het parkeren en het te realiseren groen.

De welstandscommissie is vertegenwoordigd in de commissie Enkans voor de herbestemming van het gebied en de aangewezen monumenten.

Woningbouw

Individueel:

Bij de adviesaanvragen bevonden zich in het verslagjaar vele voorbeelden van individuele woningen. Het is in de gemeente Ede, vooral in de dorpen en het buitengebied, zeer gebruikelijk om zelf de woning te kunnen ontwikkelen of bouwen.

Het gemeentelijk beleid zoals vastgelegd in de welstandsnota geeft aan dat aanpassing bij de bestaande en gewaardeerde karakteristiek van een bestaande wijk of het omringende landschap daarbij dan uitgangspunt is. Hoewel natuurlijk ook veel positieve adviezen konden worden afgegeven kwam het nogal eens voor dat de woningen juist niet aansloten op de omgeving. Soms, omdat de kenmerkende heldere hoofdstructuur met een duidelijke kapvorm ontbrak, soms omdat (in het buitengebied) de hoofdrichting van de woning evenwijdig aan de weg werd georiënteerd, er allerlei opvallende toevoegingen of details werden voorgesteld of omdat er sprake was van een te grote verdichting en een serie gelijke woningen in een straat met juist zeer herkenbare eigen vormen.

Wat betreft deze laatste ontwikkeling heeft de gemeenteraad eind 2006 het besluit genomen om dergelijke verdichtingen in een groot aantal nog vooral groene woonwijken niet meer toe te staan.

De commissie heeft bij afwijzende adviezen overleg gevoerd met de architecten en opdrachtgevers om hun plannen aan te passen aan de uitgangspunten van het beleid en aan de omgeving.

Individuele kleinschallige projecten binnen de gemeente Ede.

Het slopen van 1 vrijstaande woning en terugbouwen van meerdere woningen waardoor de ruim opgezette structuur van de oostkant van Bennekom is aangetast.

Woningbouw projecten:

Op soms belangrijke locaties in de dorpen of in Ede kwamen appartementencomplexen of projectmatig opgezette woningen aan de orde. In veel gevallen leverde dat waardering op. Bij enkele plannen was sprake van onvoldoende aansluiting bij de bestaande omgeving, meestal door overvraging van de beschikbare ruimte (een laag teveel) of het gebrek aan op de omgeving afgestemde maat en schaal, parcellering etc.

Met name bij dit soort projecten is de druk op het sterk verdichten van de bebouwing soms groot en kunnen de ruimtelijke gevolgen voor de omgeving aanzienlijk zijn. In 2006 is dan ook door de commissie veel aandacht besteed aan dit soort projecten. De discussie over enkele projecten is nog niet afgerond.

Plan voor het slopen van kleine zelfstandige bouwmassa's en het vervangen door 1 grote bouwmassa waardoor er verdichting van de straatwanden optreedt.

Woningbouw aan de Laan 1948 te Ede

3 Appartementengebouwen aan de Ernst Casimirlaan te Ede

Bedrijfsgebouwen en –terreinen:

In Ede bevinden zich nogal wat bedrijfslocaties, voor een deel wat ouder en niet altijd van een grote kwaliteit en voor een deel recenter en veelal als zichtlocatie langs de A12 en de A30 gesitueerd. Daarnaast bevinden zich in de dorpen diverse bedrijfsterreinen.

In de welstandsnota wordt ook bij dit soort gebieden ingezet op (meer) kwaliteit, natuurlijk vooral op de recent aangelegde gebieden. Door ook hier een duidelijke regie te voeren op het gebied van de ruimtelijke kwaliteit wordt verdere verrommeling van bestaande terreinen tegengegaan en wordt de totale kwaliteit van de gebieden verder verbeterd. Dat is prettig voor de werknemers van de bedrijven en het leidt tot een grotere aantrekkingskracht voor ondernemers om in deze gebieden hun investeringen te doen.

De commissie hanteert de nota daarom zo stringent mogelijk om de gewenste kwaliteit ook inderdaad tot stand te doen brengen. In 2006 bleek het in sommige gevallen nodig goed overleg met de stedenbouwkundigen te voeren over de essentie achter sommige welstandskaders en stedenbouwkundige uitgangspunten. De commissie hecht eraan om zoveel als mogelijk uit te kunnen gaan van door de gemeente vastgesteld beleid alvorens bouwplannen daaraan te kunnen toetsen.

Een voorbeeld van een uitbreiding van een bestaand bedrijfsgebouw waarbij de werkzaamheden van het bedrijf tot uiting komen in de architectuur (staalbedrijf)

1^e behandeling in de welstandscommissie

2^e kapvering met bedrijf/ruimte aan de Diederikweg 16 te Ede

Maat 21 november 2006

2^e behandeling en goedkeuring naar aanleiding van opmerkingen gemaakt in de eerdere vergadering

Het bedrijfsgebouw van Berg Toys langs de rijksweg A12.

Bouwen in het buitengebied:

Ede is nog vooral een groene gemeente in de Gelderse Vallei. Dat landschap met de vele landschapstypen is een kwaliteit, waar de gemeente trots op is en waar zuinig mee omgegaan zal worden, getuige de hier en daar strenge kaders uit de welstandsnota. Zeker nu vanuit het meer ruime ruimtelijke beleid vanuit Rijk en Provincie in principe meer mogelijkheden bestaan om in het buitengebied te kunnen bouwen acht de commissie het tot haar taak de kwaliteitskaders goed te bewaken en de karakteristiek van het Edese landschap te beschermen.

Hoewel op veel plaatsen in ons land boerderijen hun functie verliezen bleek in 2006 in Ede nog veel te worden geïnvesteerd in nieuwe en vaak grootschalige stallen en schuren. In navolging van de welstandsnota heeft de commissie bij de vormgeving daarvan aangedrongen op een goed bij de bestaande bebouwing passende eenvoudige hoofdopzet met een duidelijk zadeldak in een donkere kleur dakpan of dakplaat, metselwerk of donkergroene gevels van plaatwerk en vooral op een goede hoofdrichting van de schuren, afgestemd op de richting van het landschap ter plaatse. Met name op dit laatste onderdeel ging het nogal eens fout. Uitgangspunt zou hier toch moeten zijn dat de bebouwing enerzijds zo compact mogelijk op het erf wordt gebouwd, terwijl daarnaast en mede daardoor de openheid van het landschap zoveel mogelijk wordt gerespecteerd, vooral door de veelal grote en lange schuren haaks op de richting van de weg te plaatsen.

Het plaatsen van schuren en stallen evenwijdig aan de weg waarbij de openheid van het landschap wordt doorbroken

Het plaatsen van schuren en stallen loodrecht op de weg waarbij de openheid van het landschap wordt gerespecteerd.

Een andere ontwikkeling waarmee de commissie ook in 2006 steeds meer te maken kreeg was het slopen van woningen in het buitengebied en het daarvoor terugplaatsen van evenwijdig aan de weg georiënteerde landhuisachtige bebouwing, die veelal weinig meer van doen heeft met het bestaande karakter van het agrarisch gebied in Ede.

Op basis van het bestaande welstandsbeleid heeft de commissie in 2006 weer geprobeerd in overleg met betrokkenen tot beter in de omgeving passende oplossingen te komen, maar hiervoor bleek niet altijd begrip of draagvlak. Bij de evaluatie van de welstandsnota is dit onderwerp zeker van belang: hoezeer hecht de gemeente aan handhaving van het karakter van het buitengebied en hoe ver gaan we met het toelaten van dit soort ontwikkelingen?

Ede of Het Gooi ?

Voorbeeld van een woning met een bijgebouw als bedoeld binnen de criteria met een heldere eenvoudige vormgeving ingepast binnen het karakter van het landschap.

Reclame:

Ondernemers willen hun naam bekend maken en hun producten aanprijzen. Dat is begrijpelijk en soms ook aantrekkelijk. Het wordt een probleem als de reclame-uitingen steeds groter en uitbundiger worden waarbij lichtreclames, borden vlaggen en doeken elkaar gaan overschreeuwen. Afhankelijk van de omgeving ontstaat dan ook een te grote invloed op die omgeving en daarmee een aantasting van de ruimtelijke kwaliteit. De gemeente heeft daarom richtlijnen opgesteld voor de verschillende soorten gebieden. Het maakt natuurlijk nogal wat uit of het gaat om het centrumgebied, een woongebied of een bedrijventerrein. In het verslagjaar zijn nogal wat voorstellen gedaan voor reclames, waarbij soms duidelijk de grenzen van het redelijke werd overschreden. Ook hier heeft de commissie zoveel mogelijk getracht, naast de op basis van de nota gemotiveerde afwijzing van het ingediende plan, alternatieven aan te reiken. Soms schiet het beleidsinstrumentarium te kort, als het gaat om de detonerende invloed van bepaalde reclame-uitingen: bij het dichtplakken van winkelramen aan de binnenzijde behoeft formeel geen advies te worden aangevraagd. Soms kunnen ondernemers er dan toch van overtuigd worden enige beperking toe te passen in het belang van het aanzien van hun pand en daarmee van de ruimtelijke kwaliteit.

Reclame aan de Brouwerstraat te Ede

Reclame aan de Parkweg te Ede

Reclame aan de Parkweg te Ede

Voor het afplakken van de ramen is door de commissie meerdere malen aangegeven dat dit het straatbeeld en de architectuur van het gebouw aantast, maar dat dit niet in de beoordeling mag worden meegenomen omdat dit volgens de APV vergunningvrij is.

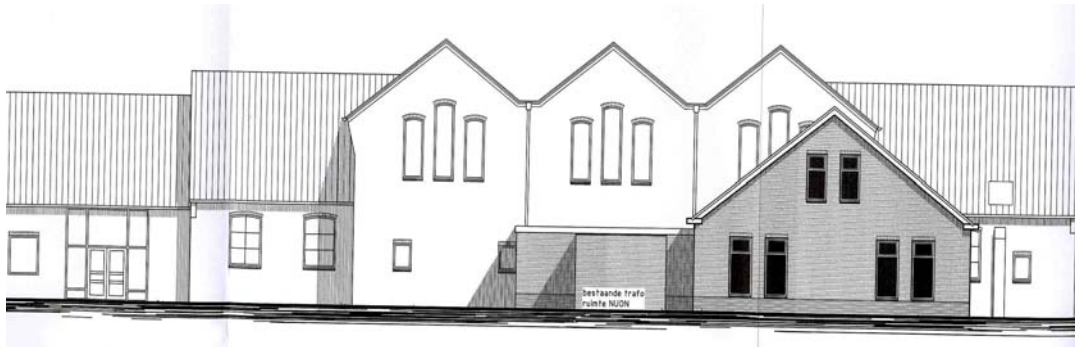
Reclame aangepast aan de architectuur van het gebouw

Bijzondere bebouwing:

In het verslagjaar werden allerlei plannen voorgelegd voor gebouwen zonder woon- of bedrijfsbestemming als scholen, kerken, praktijkruimten etc.

Bij enkele van deze plannen kon na overleg tussen architect en commissie de kwaliteit van het plan sterk worden verbeterd.

Het plan voor het vergroten en veranderen van het kerkgebouw op de hoek van de schaapsweg en de Veenderweg bij de 1^e behandeling in de welstandscommissie.

Het plan na de 2^e behandeling en goedkeuring in de welstandscommissie

Monumenten:

Omdat de panden en objecten die op de gemeentelijke- of rijksmonumentenlijst staan (of in een beschermd gebied liggen) ook in de gemeentelijke monumentencommissie aan de orde komen is het belangrijk dat er voldoende afstemming bestaat tussen monumentencommissie en welstandscommissie. Dat gebeurt in de regel via de vertegenwoordiger namens de welstand in de monumentencommissie, de heer Marc Hendriks.

Het aantal monumenten waaraan wordt verbouwd of gerestaureerd of waarbij nieuwbouw wordt voorgesteld, was in 2006 beperkt.

Bij de uitgebrachte adviezen is altijd getracht de (nieuwe) bestemming een kans te geven met respect voor de bestaande cultuurhistorische waarden en kenmerken van de panden. Bij de herstructurering van het Enka-gebied is de welstandscommissie vertegenwoordigd in de Enkans-commissie.

Een selectie van monumenten binnen de Gemeente Ede.

Veel voorkomende kleine bouwwerken:

De afgelopen jaren is meer vrijheid ontstaan voor kleine verbouwingen of op- en aanbouwen aan de achterzijde of op het achtererf van woningen. Voor een deel is het vergunningvrij geworden, voor een deel passen deze bouwsels onder de lichte vergunning of onder de z.g. sneltoetscriteria.

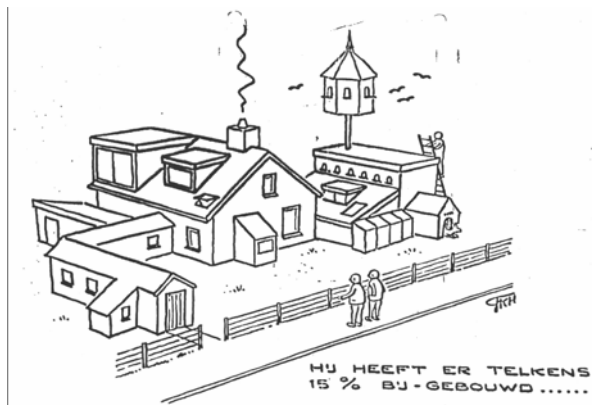
Voordeel hiervan is dat burgers snel kunnen bouwen en dat de kwaliteit van de openbare ruimte meestal niet echt wordt geschaad.

Toch blijft er een behoorlijk aantal plannen voor aanbouwen, uitbouwen en opbouwen over, waarover de commissie adviezen uitbrengt.

Het gaat dan vaak om uitbouwen of schuttingen op hoeklocaties of om dakkapellen of dakopbouwen die aan de voorzijde of in het straatbeeld van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit van de openbare ruimte.

De gemeente Ede heeft in de welstandsnota over het algemeen duidelijke randvoorwaarden aangegeven waaraan dit soort bouwsels moeten voldoen. In de praktijk blijkt echter dat met beroep op al eerder gerealiseerde vergelijkbare bouwwerken in de omgeving (de precedents) wordt getracht onder de nieuwe, door de gemeenteraad vastgestelde, kaders uit te komen. Op deze manier zou er weinig terecht komen van het aangepaste beleid terzake. Daarom hanteert de commissie het principe dat het aspect van de precedentwerking slechts geldt voor woningen in hetzelfde woningblok.

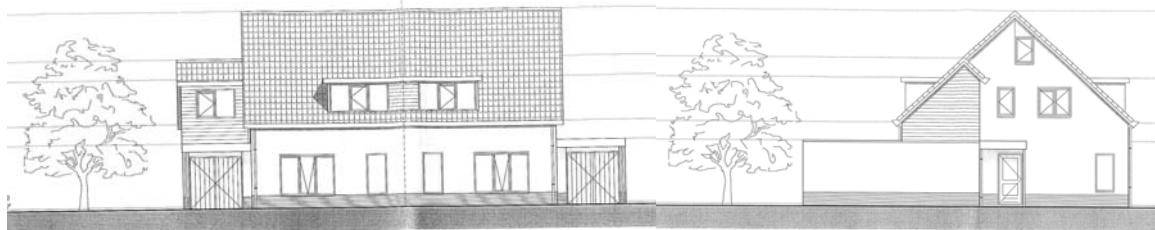
Bij de evaluatie van de welstandsnota zal dit onderwerp meegenomen moeten worden.

Kleine bouwwerken welke gezamenlijk grote gevolgen hebben voor de kwaliteit van de gebouwde omgeving

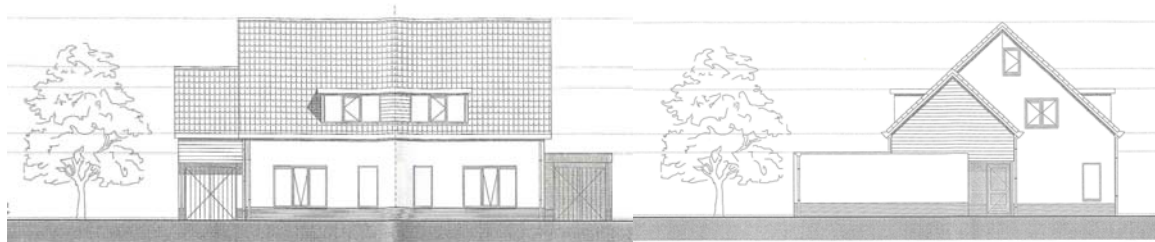
Voorbeelden van dakkapellen welke niet passen binnen de criteria van de welstandsnota maar op basis van het gelijkheidsbeginsel worden verleend.

Voorgevel nieuw

Zijgevel nieuw

De 1^e behandeling van een plan voor het realiseren van een dakopbouw

Voorgevel nieuw

Zijgevel nieuw

Het gewijzigde plan na overleg met de opdrachtgevers en de architect tijdens de vergadering waardoor het plan past binnen de criteria genoemd in welstandsnota.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

De commissie is van mening dat zij het afgelopen jaar plezierig en constructief met de gemeente heeft kunnen samenwerken.

Een eerder aangegeven wens om een onafhankelijk voorzitter te kunnen benoemen is in het verslagjaar gehonoreerd. Daarnaast is positief gereageerd om als commissie meer tijd te kunnen nemen voor de adviesaanvragen en aanvragers door het weer instellen van de kleine commissie.

Toch blijven er nog de nodige wensen over om de inbedding van het welstandswerk in het gemeentelijk beleid en het draagvlak van welstand onder de inwoners van Ede te vergroten:

-in het kader van de openbaarheid:

- *De welstandsnota digitaal (op postcode) toegankelijk maken
- *De agenda van de commissie op de gemeentelijke website
- *uitbrengen van goed foldermateriaal over welstand

-in het kader van de 'brede', integrale advisering:

- *Inmiddels opgestarte tijdige overleg met afd. stedenbouw over (grote) bouwplannen verder uitwerken

- *Stedenbouwer toevoegen aan de grote commissie

-in het kader van het gemeentelijk welstandsbeleid:

- *De welstandsnota evalueren en waar nodig aanpassen; beleid weer duidelijk maken
- *Jaarlijks overleg met de wethouders en de raadscommissie, zo mogelijk met een excursie

-in het kader van meer draagvlak bij de inwoners

- *benoemen van een burgerlid in de commissie
- *organiseren van een themabijeenkomst over de ruimtelijke kwaliteit van Ede